รายงานการประชุมพัฒนานโยบายสร้างเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานในสถานประกอบการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖
วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมสำนักทันตสาธารณสุข อาคาร ๕ ชั้น ๓ กรมอนามัย

ผู้มาประชุม

๑.	นางสาววราคนา	เวชวิธี	ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ	ประธาน
๒.	นางปิยะดา	ประเสริฐสม	ข้าราชการบำนาญ	
๓.	นางนนทินี	ตั้งเจริญดี	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ	
๔.	นายวรุต	ชลิทธิกุล	ทันตแพทย์ชำนาญ	
๕.	นางบังอร	สุภาเกตุ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	
๖.	นางสาวอริศรา	พัตตาสิงห์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	
๗.	นางสาวกันยา	ฤทธิ์อิ่ม	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	
๘.	นางสาวนันท์มนัส	แย้มบุตร	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ	เลขานุการ
๙.	นางสาวเบญญาภา	ธูปพุดซา	นักวิชาการสาธารณสุข	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่เข้าประชุม

๑.	นายภูวิศ	ลุยะพันธ์	ทันตแพทย์ปฏิบัติการ	ลาป่วย

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ประธานกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบวัตถุประสงค์การประชุม เพื่อสนับสนุนให้วัยทำงานในสถานประกอบการได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และหารือทิศทางการดำเนินงาน แนวทางร่วมกันในการกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้สถานประกอบการอนุญาตให้พนักงานสามารถได้รับบริการตรวจช่องปากร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปีของพนักงาน

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ไม่มี

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๓ เรื่องเสนอให้ที่ประชุมทราบ

๓.๑ ความสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานในสถานประกอบการ

ประชากรวัยทำงานเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดในทุกกลุ่มวัย คิดประมาณ ๒ ใน ๓ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ทำงานในสถานประกอบการ ประมาณ ๓.๔ ล้านคน และยังมีภาระในการเกื้อกูลกลุ่มวัยเด็กและวัยผู้สูงอายุ หากวัยทำงานมีปัญหาสุขภาพช่องปากจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตและผลผลิตโดยรวมลดลง ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้วัยทำงานมีสุขภาพช่องปากที่ดี เพื่อลดความเจ็บปวดจากปัญหาโรคในช่องปาก มีสมาธิในการทำงานและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทางทันตกรรม โดยที่เจ้าของกิจการหรือสถานประกอบการจะไม่สูญเสียประสิทธิภาพของการผลิตสินค้าหรือบริการ อีกทั้งเป็นการสร้าง Engagement ในองค์กร และการสร้างมูลค่าเพิ่มทางด้านผลงานให้เกิดขึ้นกับองค์กรด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ ทบทวนนโยบายสร้างเสริมสุขภาพ และสุขภาพช่องปากวัยทำงานในไทยและต่างประเทศ

นำเสนอรายงานการทบทวนผลงานวิชาการทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในสถานประกอบการหรือกลุ่มวัยทำงาน ได้แก่

- ประเทศฝรั่งเศส มีระบบประกันสุขภาพที่ครอบคลุมทางทันตกรรม ๓ รูปแบบ คือ
  ๑. หัตถการที่มีการตั้งราคากลางประชาชนสามารถเบิกคืนได้ ๗๐% เช่น อุดฟัน ขูดหินปูน ถอนฟัน รักษารากฟัน เคลือบหลุมร่องฟัน และการตรวจ X-ray
  ๒. หัตถการที่มีการตั้งราคากลาง ประชาชนจ่ายค่าบริการแก่หน่วยบริการ และเบิกคืนได้บางส่วน เช่น การใส่ฟันปลอมถอดได้บางส่วน ครอบฟัน จัดฟัน
  ๓. หัตถการที่ไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายคืนได้ เช่น รากฟันเทียม เป็นต้น
- ประเทศอังกฤษ เน้นการส่งเสริมป้องกัน ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเชื้อชาติ เพิ่มเข้าถึงบริการทันตกรรมผ่านกองทุนปฐมภูมิ เน้นการคัดกรองโรคในช่องปากระยะเริ่มต้น และเพิ่มจำนวนหน่วยบริการ โดยสามารถกำหนดค่าบริการได้เองแต่ต้องไม่เกินที่ระบบบริการสุขภาพช่องปากแห่งชาติกำหนดไว้
- ประเทศอิหร่าน มีการดำเนินการ คือ ประกันสุขภาพภาครัฐ โดยนายจ้างจ่ายเงินเข้ากองทุน ๗๐% และลูกจ้างจ่ายเงินเข้ากองทุน ๓๐% โดยครอบคลุมสิทธิประโยชน์การตรวจสุขภาพช่องปาก และทันตกรรมพื้นฐาน
- ประเทศญี่ปุ่น มีการใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมสุขภาพในปีค.ศ. ๒๐๑๑ และมีมาตรการให้วัยทำงานได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากอย่างสม่ำเสมอ กำหนดข้อบังคับให้ตรวจโรคปริทันต์ที่อายุ ๔๐ ๕๐ ๖๐ และ ๗๐ กำหนดให้อปท.จัดโปรแกรมตรวจสภาวะปริทันต์ในกลุ่มวัยทำงานในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
- ประเทศมาเลเซียมีแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพช่องปากค.ศ. ๒๐๒๒ - ๒๐๓๐ โดยกำหนดเป็นมาตรการสำคัญคือ มีมาตรการภาษีน้ำตาล การรณรงค์การตรวจสุขภาพช่องปากด้วยตนเอง การงดสูบบุหรี่ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการให้บริการตรวจสุขภาพช่องปากและให้บริการรักษากลุ่มวัยทำงานตอนต้นในมหาวิทยาลัย และสถาบันอุมดมศึกษา

ขณะที่ประเทศไทย มีนโยบายเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ดังนี้

- กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑและวิธีการตรวจสุขภาพของลูกจ้าง และสงผลการตรวจแก พนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๗
- กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดมาตรฐานการตรวจสุขภาพลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง ฉบับแก้ไข ปีพ.ศ. ๒๕๖๓ ของกระทรวงแรงงาน
- ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ตามพระราชบัญญัติประกันสังคมเรื่องหลักเกณฑ์ และอัตราค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับประโยชน์ทดแทน ในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจาการทำงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีเนื้อหา

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ สิทธิประโยชน์การตรวจสุขภาพช่องปากวัยทำงาน

สิทธิประโยชน์ด้านทันตกรรมสำหรับวัยทำงาน ประกอบไปด้วย

๑) สิทธิประกันสังคม ได้แก่ สิทธิการอุดฟัน ขูดหินปูน ถอนฟัน และผ่าฟันคุด ไม่เกิน ๙๐๐ บาทต่อปี สิทธิการใส่ฟันเทียมบางส่วน สูงสุดไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อปี และสิทธิการใส่ฟันเทียมบนหรือล่างอย่างใดอย่างหนึ่งไม่เกิน ๒,๔๐๐ บาทต่อปี หรือสิทธิใส่ฟันเทียมทั้งบนและล่างไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาทต่อปี และเบิกได้ทุก ๕ ปี

๒) สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) เป็นสิทธิประโยชน์ที่ครอบคลุมการรักษาทางทันตกรรมเกือบทุกด้าน ยกเว้น การใส่ครอบฟัน การรักษารากฟันแท้ และการเตรียมช่องปากสำหรับการจัดฟัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแพทย์ และสิทธิประโยชน์ที่กำลังจะประกาศใช้ในปีพ.ศ. ๒๕๖๖ คือ การตรวจฟันและขัดทำความสะอาดฟัน เพื่อให้ประชาชนททุกกลุ่มวัยได้รับสิทธิการตรวจการตรวจฟันและขัดทำความสะอาดฟันตามตามหลักการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

๓) สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลที่บริษัทเป็นผู้จัดให้ผู้ปฏิบัติงานเพิ่มเติม โดยกำหนดวงเงินในการดูแลด้านทันตกรรมเข้าไปในสิทธิการดูแลสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ กระบวนการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย การตรวจสุขภาพช่องปากร่วมกับการตรวจสุขภาพเพื่อเสนอกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

นำเสนอรูปแบบกระบวนการกำหนดนโยบาย ดังนี้

๑) วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุปัญหาสุขภาพช่องปาก ค่าใช้จ่ายและผลเสียต่อประสิทธิภาพการทำงาน

๒) ค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อปิดgap ในด้านการเข้าถึงสิทธิและการเข้าถึงบริการของผู้ปฏิบัติงาน และวิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓) สร้างกลไกการแก้ไขปัญหา การกำหนดนโยบายการตรวจสุขภาพช่องปาก ในรูปแบบกฎกระทรวงโดยกระทรวงแรงงาน

มติที่ประชุม รับทราบ ประธานขอให้ปรับนำเสนอรูปแบบการกำหนดนโยบายของทีมเลขานุการ โดยลงรายละเอียดให้ครบทุกมิติทุกด้านทั้งด้านสาธารณสุข อ้างอิงข้อมูล กฎหมายระเบียบ สิทธิประโยชน์ที่มีอยู่ และ

กำหนดเป้าหมายหรือรูปแบบที่ต้องการให้มีการดำเนินการให้ชัดเจนก่อนประสานงานกับทางกรมสวัสดิการแรงงานว่ามีแนวทาง ขั้นตอน กระบวนการอย่างไรในการดำเนินการจัดทำนโยบาย

ทพญ.ปิยะดา ประเสริฐสม แนะนำให้ตั้งเป้าหมายในการทำนโยบาย ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมฉบับเดิมหรือต้องการประกาศกระทรวงฉบับใหม่ และให้ศึกษาขั้นตอนการแก้ไขประกาศเพิ่มเติมมีระยะเวลาดำเนินการอย่างไรและแบบไหนมีความรวดเร็ว และนำเสนอในการประชุมครั้งถัดไป และให้ทีมเลขานุการศึกษาข้อมูลบทความวิชาการด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเพิ่มเติมและข้อมูลด้านสิทธิประโยชน์ที่เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงในการจัดทำนโยบาย

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

(นางสาวเบญญาภา ธูปพุดซา)
ผู้จดรายงานการประชุม

(นางสาวนันท์มนัส แย้มบุตร)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม